

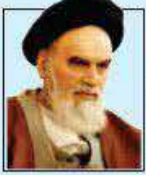
خبرنامه اطلاع رسانی داخلی
دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

چهارشنبه ۳ خردادماه ۱۳۹۶ / ۲۷ شعبان المعظم ۱۴۳۸
ویژه نامه سالروز فتح خرمشهر

سوم خرداد : سالروز فتح خرمشهر گرامی باد .

ختم نبوت
و رحمة الله
عز و جل
امام خمینی

فتح خرمشهر، فتح ارزش ها

شهادت... آرامش...

شهادت، ایثار، مقاومت، فداکاری ... واژه هایی هستند که همه به مفهوم رهایی از خود و پیوستن به دیگران برای دیگران می باشند. واژه هایی که اگر به منصفه ظهور و عمل برسند، دنیا را دگرگون و فرد را به سعادت می رساند. اسطوره های این واژگان برجستگان هر عصر می باشند که تاریخ آن ها را ثبت کرده است. فرقی ندارد از صدر اسلام تا کنون این سیر ادامه داشته و دارد. نمونه بارز آن خاندان اهل بیت(ع) هستند که کتاب مقاومت، صبر، ایثار می باشند و شهادتشان الگوی انسان عصر حاضر شده است، قرآن کریم نیز به عنوان متقن ترین کتاب آسمانی به این مقوله ها اشاره داشته و در راستای انسان سازی به تبیین آن ها پرداخته است. که در ادامه متن به اندکی از آنها اشاره می شود، در این قسمت ابتدا به تبیین مفهومی مختصری از واژگان شهادت و ایثار پرداخته می شود.

مفهومی از شهادت و ایثار

واژه «شهید» در منابع لغوی ذیل ریشه «شهد» به معنای شاهد و ناظر ذکر شده است که جمع آن شهدا بوده است در کتاب قاموس قرآن بر این امر توجه داده که شهید به معنی «مقتول در راه خدا» در قرآن ذکر نشده است بلکه با واژه «قتل فی سبیل الله» آمده است. (قاموس قرآن، قرشی، ج ۴، ص ۷۶) همان طور که در آیه آمده است: «وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ». «هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده اند، مرده مپندار، بلکه زنده اند که نزد پروردگارشان روزی داده می شوند». (آل عمران/۱۶۹) صاحب التعلیقات در تعریف واژه شهید نیز به همین ظرافت معنایی توجه داشته است و شهید را مسلمان پاک بالعی می داند که به ظلم کشته شده است. (رک: التعلیقات، جرجانی، ص ۵۷) در ادامه به تعریفی از واژه «ایثار» اشاره می شود. ایثار در لغت به معنی برگزیدن میباشد. (قاموس قرآن، قرشی، ج ۱، ص ۲۳) علامه مصطفوی در التحقیق نیز بر این نظر است که ایثار از «اثر» گرفته شده که اثر به معنی آن چه که از آثار وجودی شی باقی می ماند و حقیقت ایثار را در اثبات همان اثر دانسته و به عبارتی آن چه برای فرد افضلیت و اولویت دارد به دیگری تقدیم نماید. (التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، مصطفوی، ج ۱، ص ۳۱ - ۳۲) راغب نیز استعمال اثر را در تفضل و برگزیدن استعاره دانسته و ایثار را برای تفضل آورده است. (مفردات ألفاظ القرآن، راغب اصفهانی، ص ۶۲) طلیعه ایثار اگر استقامت و مقاومت در وجود نهادینه شود، فرد را به سرعت به سمت ایثار و شهادت می کشاند. صبر، استقامت و مقاومت فرد را خودساخته می کند و فرد را به سمت خدایی بودن سوق می دهد. استقامت در برابر نفس و خود که فرد را از بند خود رها می کند. از این رو می توان از صبر و استقامت به عنوان یکی از پایه های ایثار و شهادت یاد کرد. البته ایثار و شهادت پایه

های محکم دیگری همچون اخلاص، ایمان به خدا، توکل به خدا، زهد، تقوا و ... دارد که در این مجال تنها به مقاومت و صبر به نحو مجمل اشاره شد.

ارزش ایثار و شهادت

ایثار، شهادت، مقاومت مقوله هایی که با بعد روحی و جسمی انسان سر و کار دارد و تصمیم بر این عمل با معنویت وافر حاصل می شود. دلی که از دنیا بریده شود و روانه آسمان های تعالی شود. به ایثار و شهادت می رسد. شهادت و ایثار از مقوله هایی است که مکرر در آیاتی از قرآن آمده است. آیات مرتبط در این زمینه فراوان اند که به فضیلت، مقام، برخورداری ها، زندگی اخروی و ... می پردازد. که بیان آن ها نوشتار مستقلاً را می طلبد یکی از آیاتی که فراوان شنیده ایم آیه مشهور و معروف «وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَا تَسْخَرُونَ»، «و کسانی را که در راه خدا کشته می شوند، مرده نخوانید، بلکه زنده اند ولی شما نمی دانید». (بقره/۱۵۴) می باشد روح ایثار سبب می شود که پاداش از خود گذشتگی شهیدان به صورت همیشه و همگانی به صورت حضور و وجود در جامعه در جریان باشد. به عبارتی این ها از خود گذشتند تا دیگران بمانند ایثار به اندازه ای از قداست و ارزش برخوردار است که در قرآن مهم ترین آیه در این زمینه آیه «وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُجْزَوْنَ مِنْ هَاجِرٍ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَ لَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَحْنًا نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ»، «و

[نیز] کسانی که قبل از [مهاجران] در [مدینه] جای گرفته و ایمان آورده اند هر کس را که به سوی آنان کوچ کرده دوست دارند و نسبت به آنچه به ایشان داده شده است در دلهاشان حسدی نمی یابند و هر چند در خودشان احتیاجی [میرم] باشد، آنها را بر خودشان مقدم می دارند. و هر کس از خست نفس خود مصون ماند، ایشانند که رستگارند». (حشر/۹) می باشد روحیه انسان های خداجو این گونه است که با درک ارزش و اهمیت امری در مسیر آن گام بر می دارند تا به آن ارزش دست یابد و از همه مهم تر به اهداف غایی نایل شود.

آثار ایثار

در مقوله ایثار، آثار فراوانی یاد شده است که به مراتب زندگی دنیوی و اخروی فرد را شامل می شود. از این آثار و امتیازات می توان به خشنودی خداوند (بقره/۲۰۷)، قرب الهی (انسان/۹۸، ۵)، زنده بودن (بقره/۱۵۴، آل عمران/۱۶۹)، روزی خوردن (آل عمران/۱۶۹)، رزق نیکو (حج/۵۸)، کسب بالاترین درجات (توبه/۲۰)، وعده بهشت (محمد/۵)، راحتی و آسودگی یا امان در قیامت (انسان/۱۰۸، ۵)، استقبال بهشتیان از آنان، شفاعت اطرافیان، آمرزش گناهان، پوشیدگی بدن او با لباس های بهشتی، آسانی مرگ، معامله با خدا و ... اشاره کرد. (رک: مجموعه <http://rasekhoon.net> مقالات همایش ملی فرهنگ ایثار و شهادت دقت در هریک از این آثار به وضوح مشخص می نماید که آثار و امتیازات ایثار) بیشتر جنبه الهی و معنوی وجود انسان را پوشش می دهد و آرامش و ثبات اخروی را به همراه دارد و منحصر در دنیا نمی باشد بلکه دامنه ای وسیع تر از آن دارد. در این قسمت به موارد محدودی از آثار دنیوی و اخروی پرداخته می شود.

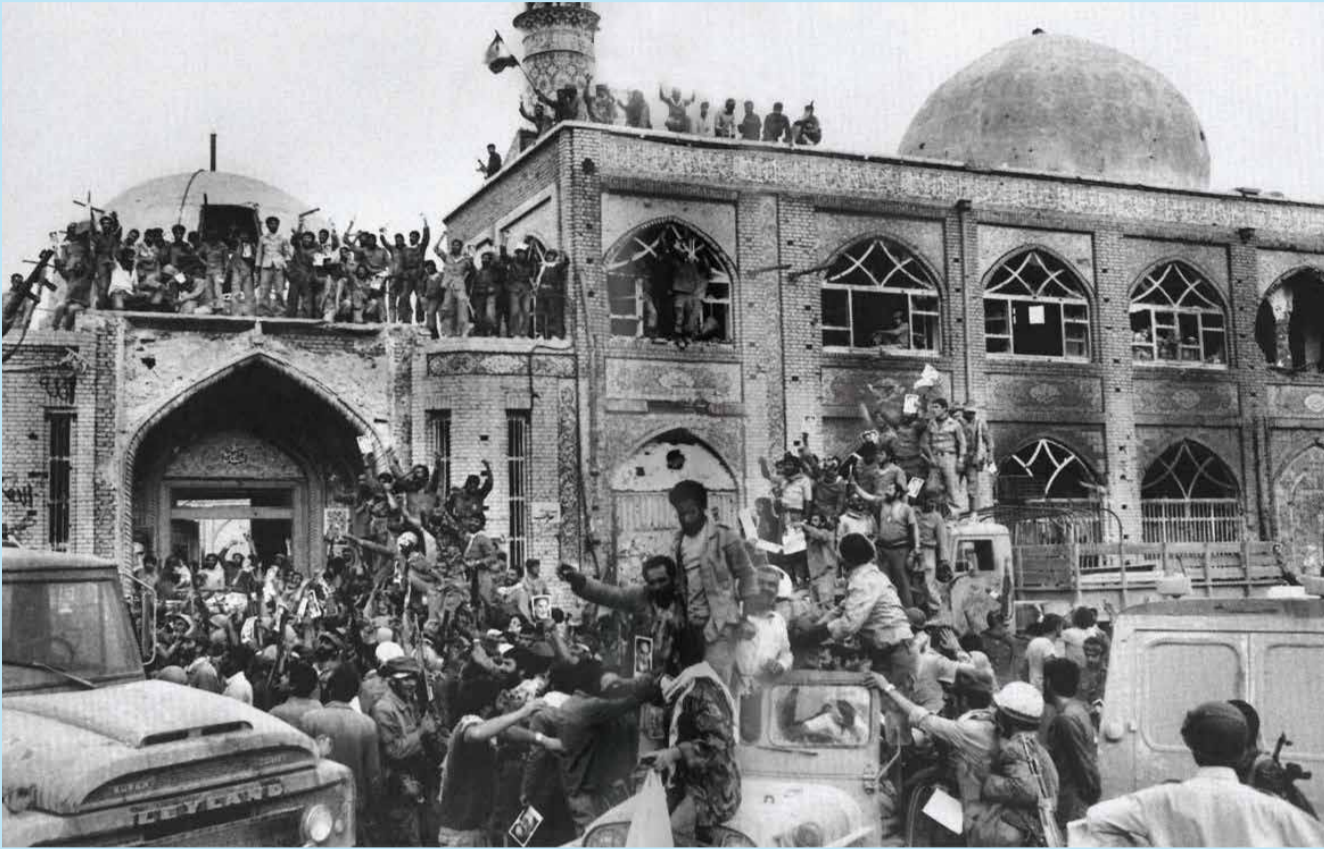
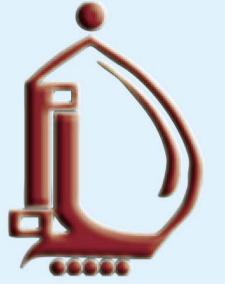
الف - بهترین مکارم اخلاقی

ایثار زمینه رشد فرد را در دنیا برای وی فراهم می نماید به گونه ای که او را متخلق به بهترین مکارم اخلاقی می نماید امیر المومنین علی(ع) سرآمد این فضیلت اخلاقی بود و به گونه ای که در تفاسیر ذیل این مقوله صفحات متوالی، مطالبی را ذکر کردند. ایشان در این زمینه می فرماید: «خَيْرُ الْمَكَارِمِ الْإِيثَارُ». «ایثار بهترین مکارم اخلاقی است». (غرر الحکم و درر الکلم، تمیمی آمدی، ص ۳۵۴) با دقت در سخن امام(ع) مشخص می شود که این خصلت اخلاقی در شمار بهترین فضیلت اخلاقی است زیرا فرد ایثارگر از علائق، جان، مال خود می گذرد تا هدفی به ثبت رسد. از خودگذشتگی و رها شدن از بند خود و خودها همت والایی را می طلبد که تنها انسان های وارسته به آن دست می یابند.

ب - نیل به پیروزی

از دیگر آثار ایثار و شهادت در عرصه فردی و اجتماعی رسیدن به پیروزی است که وسعت این پیروزی به فراخور رشادت ها و دلآوری ها متفاوت می شود. نمونه ای از این توفیقات در ماجرای آزاد سازی خرمشهر ظهور یافت. زیرا یکی از عملیات های افتخارآمیز سرزمین ایران، عملیات بیت المقدس بود که نتیجه آن، فتح و آزاد سازی خرمشهر بود. در منابع متعدد و خبرگزاری ها به صورت های مجمل و مفصل به شرح این عملیات پرداختند که شرح آن، از حوصله این متن خارج می باشد.

در مراحل اجرای این عملیات آمده که در چهار مرحله یعنی ۱ تا ۴ خرداد ۱۳۶۱ رخ داده است. این آزاد سازی در دوره جنگ ایران و عراق توسط ارتش (فرماندهی علی صیاد شیرازی) و سپاه (فرماندهی محسن رضایی) انجام گرفت. (رک سایت بیتوته و حوزه) از مهم ترین نتایج این عملیات آزاد سازی قسمت وسیعی از خاک کشور بود. در مورد آزادسازی خرمشهر و پایداری، فداکاری و رشادت هایی که صورت گرفته است و سخنان زیادی نقل شده که منابع تاریخی گویای آن است. در جریان این رشادت ها و مقاومت ها حضور برخی ها حماسه آفرین است چون برای حماسه آفرینی از وجود خود با اخلاص سرمایه گذاری می کنند. اخلاص نیرو و قدرتی است که تمام قدرتها را در برابر خود مطیع می کند. به تبع با فقدان آن ها نیز اخلاص رنگ حضورشان را پر رنگ تر می نماید.

فتح خرمشهر یادگار رشادت ها

در این زمینه به گفتگو با سردار سرلشکر پاسدار غلامعلی رشید، معاون ستاد کل نیروهای مسلح در مورد فتح خرمشهر و تدبیر شهید صیاد شیرازی اشاره می شود: شهید صیاد در بیت المقدس فرماندهی نیروی زمینی ارتش و همچنین فرماندهی قرارگاه مرکزی کربلا از سوی ارتش را عهده دار بود و از سوی سپاه هم سردار رضایی فرماندهی این قرارگاه را به عهده داشت. شهید صیاد با تدبیر بلندی که داشت اصرار می کرد عملیات آزادسازی هر چه سریع تر صورت بگیرد و دلیل ایشان هم این بود که دشمن بعد از عملیات فتح المبین دریافته است که اولین نقطه ای که رزمندگان اسلام در حمله بعدی در منطقه جنوب به سراغ آن خواهند آمد، همین منطقه بیت المقدس در غرب کارون و جنوب غربی اهواز است. لذا به همراه سردار رضایی تأکید داشت که نباید زمان را از دست داد و همین کار هم صورت گرفت. در مرحله اول عملیات به خوبی پیش رفت، تا اینکه ما بعد از تکمیل دو مرحله اول به مدت ۱۰ روز پشت دروازه های خرمشهر تأمل کردیم، چون ورود به خرمشهر نقطه اوج و بحرانی عملیات بود و لذا به دنبال راهکاری بودیم که عملیات ورود با شکست مواجه نشود. بیم از این داشتیم که قبل از حمله ما، دشمن شهر را تخلیه کند. لذا در روز اول خرداد جلسه ای را تشکیل دادیم و شهید صیاد در حضور همه فرماندهان حاضر به ارائه آخرین راهکارها پرداخت که توضیح مفصل آن از حوصله این بحث خارج است. انصافاً راه متقنی بود. البته پیچیده هم بود، به طوری که سئوالات متعددی مطرح شد و شهید صیاد هم جواب داد. بدین گونه مرحله سوم عملیات آغاز و به فتح خرمشهر منتهی شد. می توانیم بگوییم فتح خرمشهر، یادگار تدبیر عالی شهید صیاد شیرازی بود (<http://rasekhoon.net>)

در خاک مقدس و برای همین خاک پر کشیدند. همه این ها یک وجه مشترک ... داشتند اخلاص، ایمان، تعهد، صداقت، تربیت یافته مکتب اهل بیت(ع) و جنگ تمام شد و آرامش کامل در مرزها حاکم شد. بهای این آرامش خون افرادی از جنس نور بود. اما عصر کنونی، دشمنان نوع دیگری از دشمنی را شروع کردند. با توجه به پیشرفت علم و صنعت و نوآوری دشمن نیز در سبک دشمنی اش نیز تحول ظاهری ایجاد کرد و مستقیم چیزی را هدف گرفت که مستقیم به بنیان های اعتقادی انسان بر می گشت مسلمان ها به اسوه ها و الگوهای خود عشق می ورزند و در زندگی از آن ها تأثیر می پذیرند. حضرت زینب (س) اسوه صبر و استواری، پیام رسان حماسه عاشورا که در عصر غفلت ها و دشمنی ها حرمش مورد هجوم گروهک های مختلف قرار گرفته است. گروه هایی که ادامه همان نسل یزیدیان و ابوسفیان اند این هدف و حرکت دشمن، پیامدی جز حضور مجدد و جدید نیروهای مسلمان در جبهه های جنگ و جهاد را بر نمی تابد. تا این که پارامتری به عنوان شهدای مدافع حرم ایجاد شد. شهدایی که به هدف مبارزه با این دشمنان روانه کشور سوریه شدند مطالعه در زندگی و وصیت نامه های غالب شهدای مدافع حرم نشان میدهد که اکثریت ایشان زندگی پاک، ساده و عجیبی داشتند و شهدای آرزوی آنها بوده است. طیفی که به این سمت روانه می شوند غالباً جوان ها هستند

((بیانات رهبری در مراسم تشییع پیکرهای فرماندهان سپاه ۱۳۸۴/۱۰/۲۱ آزاد سازی خرمشهر واقعیت دیروز و داستان امروز نیست که در دو برهه مطرح شود و تمام شود. داستان زندگی وارستگان و کمال یافتگان است که از همه چیز دنیا دل بریدند و عارفانه به سمت خدا رفتند تا اکنون نامشان زنده باشد.

پاداش کامل و آرامش اخروی

تکاپوی انسان در دنیا جهت رسیدن به اهداف بلند در زندگی اخروی است که یکی از آن ها آرامش می باشد. آرامش عنصر حیات بشر و عامل رشد و تعالی او هست. عنصری که فرد در دنیا و آخرت به آن نیازمند است شهادت و ایثار پلی کوتاه جهت رسیدن فرد به این مولفه است همان طور که امام علی(ع) در این زمینه فرمود: «... برادران ما که در صفین، خون هایشان به زمین ریخت زبان نکردند زیرا که دیگر امروز نیستند تا شرنگ تلخ اندوه ها و ناروائی ها را بیاشامند، به خدا قسم که آنان خدا را ملاقات کردند و خداوند پاداش آنها را به طور کامل داد و به جایگاه آرامش پس (از بیمشان برد)». (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۱۰، ص ۹۹)

ایثار و شهادت به سبک امروز

مرور کوتاهی به تاریخ نشان می دهد شهادت، ایثار، مقاومت و ... از ابتدا بوده و هست. دوران ائمه(ع) به صورت های مختلفی سپری شد که می توان به نمونه و مصداق بارز آن یعنی از خودگذشتگی حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) برای پیامبر(ص) اشاره داشت نسل ها جدید شد، آدم ها زیاد شدند، دشمنان لباس دشمنی شان را عوض کردند ولی همان روح عداوت و کینه را به همراه داشتند. در واقع ابوسفیان ها، معاویه ها، یزیدها و ... همچنان حضور داشتند فقط شکل، لباس، و راه های دشمنی شان کمی تغییر یافت ولی روح خیانت همچنان ادامه داشت دفاع مقدس شد، جوانان به سمت جبهه های نبرد روانه شدند و یکی از پی دیگری

وظیفه ها

شهادت ها و رشادت ها همچنان ادامه دارد. در این میان آن چه اولویت می یابد توجه به بعد از شهدا است. وظیفه ها چگونه است؟ آیا منحصر در زمان و اشخاص خاصی است یا نه همه برای همه زمان ها و همه رشادت ها وظایفی دارند که باید به اجرا در آید یکی از این وظایف که اقل آن است توجه به فرزندان و خانواده های آن ها که رسول خدا (ص) در این زمینه فرمود: «... يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنَا خَلِيفَتُهُ فِي أَهْلِهِ وَ مَنْ أَرْضَاهُمْ فَقَدْ أَرْضَانِي وَ مَنْ أَسْخَطَهُمْ فَقَدْ أَسْخَطَنِي...»، «خداوند می فرماید من جانشین شهید در خانواده او هستم، هر کس رضایت آنها را جلب کند رضایت مرا جلب کرده و هر کس آنها را به خشم (آورد مرا به خشم آورده است)». (بحار الأنوار، مجلسی، ج ۹۷، ص ۱۳) در اخبار مختلف روزانه شهادت هایی را از بین مدافعان حرم اعلام می نماید نگاهی به زندگی خانواده های شهدا پس از شهادت شان نکات مهمی را در بحث وظیفه ها مشخص می نماید توجه به گزارشی در این زمینه خالی از فایده نیست. در یکی از خبرگزاری ها به شرح دلالتی یکی از فرزندان مدافعان حرم پرداخته که عمقش محتوای عاطفی را دنبال می نماید خبرگزاری ابنا می نویسد: مدرسه المهدی(ع) لبنان با برگزاری یک مسابقه از دانش آموزان خود خواسته بود تا یک جمله ۸ کلمه ای در وصف رزمنده بنویسند. «فاطمه دقیق» دختر خردسال «علی دقیق» رزمنده جاوید الاثر حزب الله و دانش آموز این مدرسه ابتدایی با نوشتن جمله ای تأثیرگذار تحسین همگان را برانگیخت. وی در وصف رزمنده نوشته است: «اگر شما گلی را در صحرای حلب دیدید خاک آن را ببوسید ممکن است پدرم آنجا دفن شده باشد» (<http://fa.abna24.com>)

سوم خرداد سالروز آزادی خرمشهر گرامی باد

